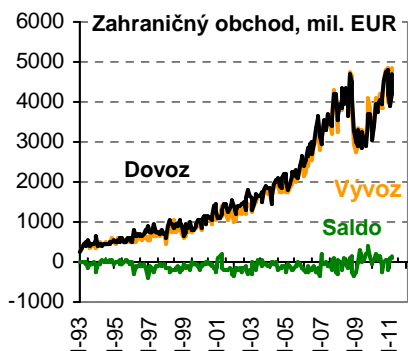

Makroekonomický a finančný vývoj v marci 2011

Ing. Vladimír Baláž, PhD., DrSc.

Uzavierka: 12.05.2011

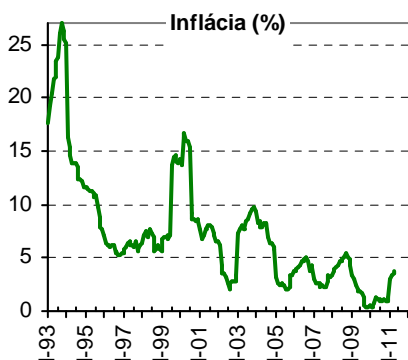

Výroba a zahraničný obchod

V marci 2011 pokračoval **priaznivý vývoj slovenského hospodárstva**. Tržby za vlastný tovar a služby narástli v priemysle o 14,8% v porovnaní s aprílom 2010. Rast tržieb na medzioročne baze bol vysoký najmä vo výrobe dopravných prostriedkov (+35,2%), gúmy a plastov (+21,7%), strojov a zariadení (+35,6%) a kovov (+9,2%), t.j. v odvetviach súvisiacich s automobilovým priemyslom. Pokles tržieb (-11,6%) sa zaznamenal vo výrobe elektroniky. Stavebníctvo v marci 2011 vykázalo rast tržieb o 9,7%.

Slovenské podniky a domácnosti vykázali v apríli 2011 ďalší mierny pokles optimizmu ohľadne budúceho ekonomického vývoja. Index ekonomického sentimentu sa oproti marcu 2011 znížil o 1,2% a dosiahol 94,2%. Napriek mesačným výkyvom, zvyšovanie optimizmu badať od polovice roka 2009. Celková úroveň indexu je však ešte dosť hlboko pod maximálnou hodnotou 110% z roku 2007.

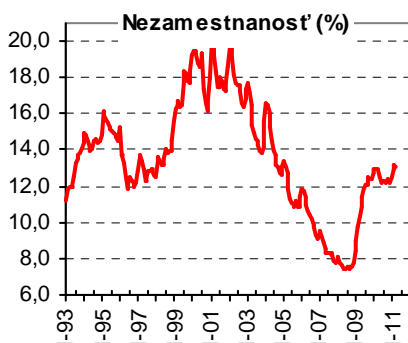
Zahraničný obchod vykázal v marci 2011 vysoký rast. Dovozy narástli o 19,6% a vývozy o 17,6%. Dosiahol sa prebytok vo výške 135,5 miliónov eur. Za prvé tri mesiace činili kumulatívny prebytok 354,6 mil. eur.

Cenový vývoj

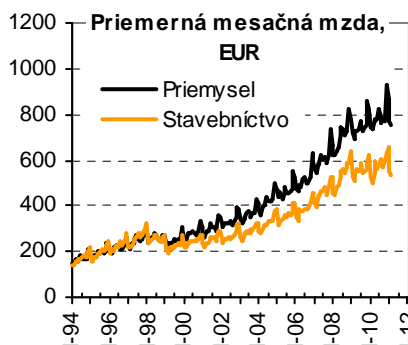
Rast spotrebiteľských cien sa v marci zrýchlil na 3,6%. Najviac narástli položky ako ceny alkoholu a tabaku (+3,3%) a potravín (+7,0%), ďalej ceny za bývanie a energie (+4,3%), doprave (+6,2%), zdravotníctve (+3,1%) a vo vzdelávaní (+4,4%). Za hlavnú príčinu rastu v SR cien možno označiť rast cien potravín, palív, energií a surovín na svetových trhoch. Podľa predbežných údajov za apríl sa **výška inflácie vyšplhala až na 3,7%, opäť najmä vďaka rastu cien potravín a energií**.

Ceny priemyselných výrobkov pre tuzemských výrobcov sa v marci 2011 v medzioročnom porovnaní zvýšili o 3,3% a ceny pre export medzioročne narástli až o 7,9%. Rast cien vo výrobnej sfére sa zrýchľuje a potvrdzuje, že **rastú najmä exportne orientované odvetvia**, ktoré sú ťahané konjunktúrou v západnej Európe. Ceny stavebných prác v marci narástli o 1,3% a ceny stavebných materiálov o 1,5%.

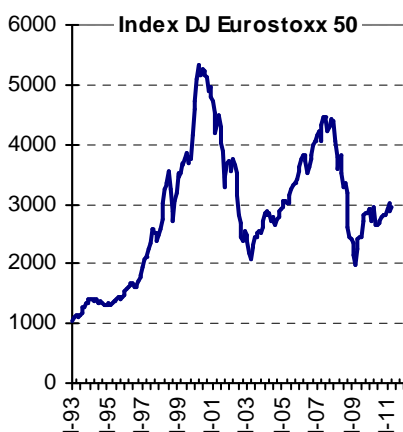
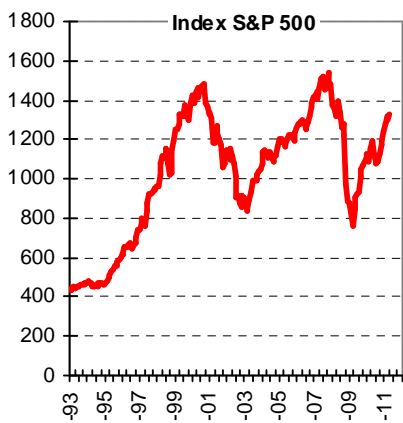
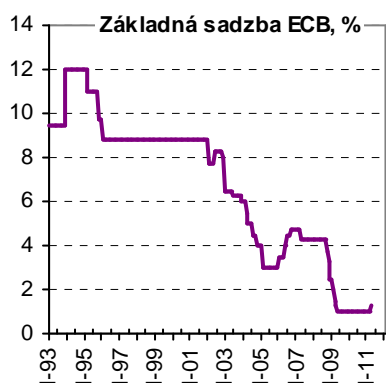
Nezamestnanosť

V marci 2011 došlo k **nepatrnému poklesu nezamestnanosti**. Miera nezamestnanosti sa oproti predchádzajúcemu mesiacu znížila o 0,1% a dosiahla 13,1%. V porovnaní s marcom 2010 bola miera nezamestnanosti i počty nezamestnaných prakticky rovnaké. Vysoká nezamestnanosť sa podpisuje aj na tržbách v maloobchode, ktoré v marci klesli o 3,4%.

Verejné financie a finančné trhy

V marci 2011 **štátny rozpočet vykázal deficit 655 miliónov Eur, čo bola asi polovica deficitu z marca 2010**. Podľa ministerstva financií išlo o dôsledok šetrenia v štátnej správe, najmä znižovania počtu úradníkov vo výške 17,7 mil. Eur. Oproti februáru sa zlepšil výber dane z príjmu právnických osôb, ktorá sa vybrala na 31,6% celoročne plánovanej hodnoty. Meškali však vyvíjať príjmy z výberu DPH (20,7%) a spotrebných daní (21,2%). Podľa predbežných výsledkov za apríl dosiahol deficit sumu 1019 mil. Eur, čo však bolo o tretinu menej ako pred rokom (-1480 mil. Eur).

V marci a apríli 2011 pokračoval na slovenskom finančnom trhu mierny rast úrokov z vkladov i úverov. Nárast bol zaznamenaný predovšetkým pre novo poskytnuté spotrebné úvery a nové vklady so splatnosťou do 1 roka. Tento vývoj reflektuje očakávaný rast úrokových sadzieb v Európe. Európska centrálna banka zvýšila základnú sadzbu na 1,25% od apríla 2011. **Do konca roka 2011 by mohla základná úroková sadzba stúpnuť na 1,5% a do jesene 2012 až 2,0%.** V pozadí tejto zmeny sú obavy z rastúcej inflácie. Zvyšovanie úrokových sadzieb ECB a nedôvera trhov voči schopnosti vlád plniť svoje záväzky tlačia úrokové sadzby z dlhopisov smerom nahor. Tento trend sa preniesol z dlhopisov Grécka, Portugalska, Írska a Španielska aj na dlhopisy Talianska a časom sa môže rozšíriť aj na Nemecko, Britániu, Francúzsko a USA. Americká centrálna banka zvýšenie úrokov odmietla a ponechala ich na historických minimách. De facto tak pokračuje **v znehodnotení dolára**. To sa prejavilo v posilnení kurzu eura a raste akciových trhov. Tie zaznamenali v apríli a máji trojročné maximá.

Základné makroekonomické ukazovatele Slovenska

Obdobie	2010 ^e	2010 Q3	2010 Q4	2010 Q3	01/2011	02/2011	03/2011	2011 ^f	2012 ^f
Výroba a zahraničný obchod									
HDP (mld. EUR) bežné ceny, kvartálne)	65,91	17,470	17,020	X	x	x	x	70,170	75,480
HDP (% rast v stálych cenách)	+4,0	+3,8	+3,5	X	x	x	x	+3,4	+4,8
Priemyselná produkcia, medzroč. prírastok %	+19,0	15,7	17,4	17,0	8,7	16,6	14,8	+7,0	+7,0%
Stavebná produkcia, medzročný prírastok v %	-7,0	-6,8	+0,9	4,3	19,5	-5,2	9,5	+5,0	+5,0
Zahrančný obchod (tovary), mil. EUR :									
• Vývoz	48 651	12 005	13 643	13 209	4 041	4 320	4 847	49 500	53 000
• dovoz	48 442	12 300	13 715	12 854	3 918	4 224	4 712	48 000	51 500
• saldo	209	-295	-72	355	123	96	136	1 500	1 500
Cenový vývoj									
Medzročná inflácia, %	1,0	1,1	1,1	3,3	3,0	3,3	3,6	3,5	3,1
Zamestnanosť a mzdy									
Priemerné mzdy, EUR ^b , za									
• národné hospodárstvo (kvartálne)	769	750	844	x	x	x	x	780	820
• priemysel	794	780	854	781	771	756	815	810	860
• stavebníctvo	579	583	628	555	552	537	576	590	620
Počet zamestnaných, tis. (kvartálne, VZPS)	2 318	2310,2	2339,4	x	x	x	x	2 409	2 440
Miera nezamestnanosti podľa VZPS (kvartálne)	14,4	14,1	13,9	x	x	x	x	13,6	13,2
Evidovaná miera nezamestnanosti v % ^b	12,7	12,3	12,5	x	13,0	13,2	13,1	11,5	11,1
• počet evidovaných nezamestnaných ^b	382 000	374 429	376 563	393 188	391 637	395 445	392 483	350 000	340 000
Verejné financie									
Štátny rozpočet: ^a									
Príjmy v mil. EUR	10 901	7 540	10 901	2 752	830	1758	2 752	13 092	13 393
• percento plnenia	87,0	60,2	87,0	20,9	6,3	13,4	20,9	100,0	100,0
Výdavky v mil. EUR	15 337	10 651	15 337	3 407	848	2102	3 407	16 926	16 555
• percento plnenia	94,2	65,4	94,2	20,1	5,0	9,0	20,1	100,0	100,0
Saldo v mil. EUR	-4 436	-3 110	-4 436	-655	-18	-344	-655	-3 833	-3 162
Finančné trhy									
Výmenný kurz USD za EUR	1,3268	1,2910	1,3593	1,3669	1,3360	1,3649	1,3999	1,25-1,40	1,25-1,40
Priemerné úrokové miery z úverov, %									
• podniky nad 5 rokov	3,08	3,15	3,31	3,47	3,43	3,45	3,52	3,00-4,00	3,20-4,20
• spotrebiteľské do 1 roka	14,05	13,99	13,98	13,89	14,04	13,91	13,73	14,0-15,00	14,5-15,50
• spotrebiteľské nad 5 rokov	9,01	9,03	9,00	9,21	9,18	9,20	9,25	9,00-10,0	9,20-10,20
Priemerné úrokové miery zo stavu vkladov, %									
• podniky – netermínované vklady	0,13	0,12	0,15	0,22	0,29	0,17	0,20	0,20-0,50	0,30-0,80
• domácnosti – netermínované vklady	0,36	0,33	0,35	0,39	0,38	0,38	0,40	0,50-1,00	0,70-1,50
• domácnosti – termínované do 1 roka	1,59	1,60	1,60	1,63	1,64	1,62	1,63	1,50-3,00	1,70-3,50
Dvojtýždňová repo sadzba ECB v % ^{b, d}	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,50	2,00
Index DJ Eurostoxx 50 ^b	2780	2 716	2 818	2 936	2 901	3 016	2 890	2 900	3 030
Index S&P 500 ^b	1139	1 096	1 204	1 303	1 283	1 321	1 304	1 170	1 220

Zdroje: Štatistický úrad SR, Národná banka Slovenska, Ministerstvo financií. Prognózy sú uvádzané podľa Výboru pre makroekonomické prognózy MFSR. Vysvetlivky: a - ku koncu obdobia; b - priemer za obdobie; e = odhad; f - prognóza, g = odhad kurzu eura voči doláru VZPS = výberové zisťovanie pracovných síl = koná sa kvartálne podľa metodiky EÚ. Prognózované a odhadované hodnoty sú vytlačené *kurzívou*.